

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ЛІСУ, МИСЛИВСТВОЗНАВСТВА ТА ІХТІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан Біологічного факультету

Л.О. Омелянчик

(підпис)

22

»

08

2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІОЕТИКА ТА ЕКОЛОГІЧНА СВІДОМІСТЬ

блоку вибіркових дисциплін в межах університету

підготовки бакалаврів

денної форми здобуття освіти

ВИКЛАДАЧ: Бережна Аліна Михайлівна, асистент кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології

Протокол № 1 від "19" серпня 2025 р.

Завідувач кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології

В.І.Домніч

(підпис)

2025 рік

Викладач: асистент кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології *Бережна Аліна Михайлівна*

Зв'язок з викладачем:

Е-mail: alinaberezhnaya3@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: 0674199249, (061) 228-75-79 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: особисті повідомлення у **СЕЗН ЗНУ Moodle, Viber, Telegram, ZOOM.**

Кафедра: біології лісу, мисливствознавства та іхтіології, III корпус ауд., 215

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Біоетика та екологічна свідомість» є формування у студентів системи знань, морально-етичних переконань та екологічної свідомості, необхідних для усвідомленого й відповідального ставлення до життя, довкілля, біорізноманіття та соціальних аспектів науково-технічного прогресу, а також для виховання екологічної культури й біоетичних цінностей у здобувачів освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Біоетика та екологічна свідомість» є формування у студентів уявлень про морально-етичні засади взаємодії людини з живими організмами, суспільством і природним середовищем; розвиток екологічної свідомості, відповідального ставлення до навколишнього середовища та майбутніх поколінь; ознайомлення з основними поняттями, принципами та проблемами біоетики у контексті сучасних наукових і біотехнологічних досягнень; виховання готовності до вирішення етичних дилем, що виникають у професійній педагогічній діяльності, пов'язаній з охороною життя, здоров'я, прав людини і природи; підготовка до здійснення екологічного та морального виховання у закладах освіти, формування ціннісного ставлення до природи у здобувачів освіти.

У системі у системі підготовки бакалаврів «Біоетика та екологічна свідомість» є вибірковою дисципліною блоку дисциплін вільного вибору студента в межах Університету.

Дисципліна формує комплекс загальнокультурних компетентностей, а також навичок soft skills, зокрема критичного мислення, формування узагальнень та висновків, роботи в команді, здійснення професійних взаємодій тощо.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	5-й	-
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20 год.	-
Лабораторні заняття	0 год.	-
Самостійна робота	70 год.	-
Консультації	<i>Поточні консультації проводяться дистанційно в понеділок, вівторок 11.25-12.25, ZOOM 3220942968. Крім того Viber (у робочий час).</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11665	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.	Пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний). Лекції, бесіди, спостереження, пояснення. Метод проблемного викладу матеріалу, кейс-метод, дискусійний метод (групові дискусії, диспути).	Форми оцінювання: поточне, підсумкове. Методи оцінювання: тестування. метод інтерв'ю, опитування, імітаційна діяльність (моделювання), спостереження за навчальною діяльністю студентів,
ЗК-2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.		
ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.		
ЗК-10 Прагнення до збереження навколишнього середовища.		

СК-12 Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.		письмовий контроль, практичний контроль.
ПРН 2 Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи біоетики та екологічної свідомості Біоетика та екологічна свідомість: історичний розвиток і сучасні напрями. Права людини як джерело біоетичних принципів і критеріїв поведінки. Принципи та правила біоетики та її викладанн. Напрямки та методи біоетики та екоетики

Змістовий модуль 2. Біоетика в науці, медицині та професійній діяльності. Біоетика в системі охорони здоров'я і наукових дослідженнях. Біоетика медико-біологічних експериментів і клінічних досліджень. Етична оцінка біобезпеки та ризиків біомедичних технологій. Біоетичні основи професійної діяльності біолога, еколога. Етика наукових досліджень. Проблема відповідальності дослідника. Біоетика в умовах біотехнологічного розвитку. Етичні аспекти професійної діяльності.

Змістовий модуль 3. Біоетика та виховання здорової особистості. Біоетичні аспекти виховання поваги до здорового способу життя. Принципи та підходи до формування особистісної відповідальності за здоров'я. Роль педагога у формуванні моральних і етичних цінностей в молоді Освіта як інструмент формування екологічно й етично відповідальної особистості. Біоетичне підґрунтя здорового способу життя. Профілактична та виховна робота в освіті

Змістовий модуль 4. Екологічна етика, свідомість і глобальні виклики сучасності. Збереження біорізноманіття: глобальні виклики та особистісна відповідальність. Екологічні катастрофи: причини і наслідки. Екологічна свідомість в сучасному суспільстві. Характеристика об'єктів екологічного туризму світу. Формування екологічної культури у педагогічній практиці. Глобальні екологічні виклики та відповідальність людства. Екоетика та екологічна культура в освіті. Виховання екологічно свідомої поведінки

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Біоетика та екологічна свідомість: історичний розвиток і сучасні напрями. Мета, предмет, задачі курсу. Історія професійної медичної етики як передумови розвитку біоетики та екоетики	2	1	щотижня

Самостійна робота	Перелік питань, завдань викладено у СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11665 Біоетика та екологічна свідомість: історичний розвиток і сучасні напрями. Мета, предмет, задачі курсу. Історія професійної медичної етики як передумови розвитку біоетики та екоетики Питання для розгляду - Як виникла біоетика як наукова дисципліна? - Які історичні передумови сприяли формуванню екологічної свідомості? - Які ключові напрями розвитку біоетики та екоетики у XX–XXI століттях?	7	8	щотижня
Лекція 2	Біоетика в системі охорони здоров'я і наукових дослідженнях. Права людини як джерело біоетичних принципів і критеріїв поведінки	2	1	щотижня
Самостійна робота	Біоетика в системі охорони здоров'я і наукових дослідженнях. Питання для розгляду - Яке значення має біоетика у сфері охорони здоров'я? - Які моральні виклики виникають у сучасних медичних дослідженнях? - Як забезпечити етичність у відносинах «лікар – пацієнт»? - Які приклади порушення біоетичних норм у науці відомі з історії?	7	8	щотижня
Лекція 3	Напрямки та методи біоетики та екоетики	2	1	щотижня
Самостійна робота	Напрямки та методи біоетики та екоетики. Питання для розгляду - Які основні напрями розвитку біоетики виділяють сучасні дослідники? - У чому полягає специфіка екоетики як міждисциплінарної галузі? - Які методи використовуються для вирішення етичних дилем у біоетиці	7	8	щотижня
Лекція 4	Етична оцінка біобезпеки та ризиків біомедичних технологій.	2	1	щотижня
Самостійна робота	Етична оцінка біобезпеки та ризиків біомедичних технологій. Питання для розгляду - Що таке біобезпека і які існують її рівні? - Які потенційні ризики пов'язані із застосуванням генної інженерії	8	8	щотижня
Лекція 5	Принципи та правила біоетики та її викладання.	2	1	
Самостійна робота	Принципи та правила біоетики та її викладання Питання для розгляду - Які базові принципи біоетики закріплені в міжнародних документах?	6	8	щотижня

	- Як адаптувати біоетичні принципи до освітнього процесу? - Які педагогічні методики ефективні у викладанні біоетики? Чи можна вважати технологічний прогрес безпечним без етичного контролю?			
Лекція 6	Біоетичні основи професійної діяльності біолога, еколога.	2	1	щотижня
Самостійна робота	Біоетичні основи професійної діяльності біолога, еколога Питання для розгляду - У чому полягає відповідальність біолога перед природою та суспільством? - Які етичні норми мають дотримуватись у роботі з живими організмами? - Які професійні конфлікти виникають внаслідок нехтування біоетичними принципами?	7	8	щотижня
Лекція 7	Біоетичні аспекти виховання поваги до здорового способу життя.	2	1	щотижня
Самостійна робота	Біоетичні аспекти виховання поваги до здорового способу життя. Питання для розгляду - Як біоетика сприяє формуванню відповідального ставлення до власного здоров'я? - Яке значення має просвітницька діяльність педагога в питаннях здорового способу життя? - Чи має право держава або освітня установа впливати на особистий вибір людини щодо здоров'я?	7	8	щотижня
Лекція 8	Біоетика медико-біологічних експериментів і клінічних досліджень	2	1	щотижня
Самостійна робота	Біоетика медико-біологічних експериментів і клінічних досліджень Питання для розгляду - Які етичні вимоги висуваються до експериментів на людях і тваринах? - Як забезпечується інформована згода в клінічних дослідженнях? - Які міжнародні документи регулюють біоетичні аспекти досліджень?	7	8	щотижня
Лекція 9	Збереження біорізноманіття: глобальні виклики та особистісна відповідальність	2	1	щотижня
Самостійна робота	Збереження біорізноманіття: глобальні виклики та особистісна відповідальність Питання для розгляду - Чому збереження біорізноманіття є важливою біоетичною проблемою? - Які фактори спричиняють втрату біорізноманіття? - Яку роль відіграє особистість у процесах збереження довкілля?	7	8	
Лекція 10	Екологічні катастрофи: причини і наслідки. Екологічна свідомість в сучасному суспільстві	2	1	щотижня
Самостійна	Екологічні катастрофи: причини і наслідки. Екологічна	7	8	щотижня

робота	свідомість в сучасному суспільстві Питання для розгляду – Які найбільш масштабні екологічні катастрофи сталися у XX–XXI століттях? – Які чинники найчастіше призводять до екологічних катастроф? – Як формувати екологічну свідомість у молоді? – Чи може екологічна освіта запобігти глобальним кризам?			
--------	---	--	--	--

5. Види і зміст контрольних заходів

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle.	Тестові завдання до змістового модулю 1 формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11665	Тестові завдання складаються з двох видів: – вибір із множини, за правильного виконання завдання студент(ка) отримує 1 бал; – встановлення відповідності, за правильного виконання завдання студент(ка) отримує 0,5-1 бал	4
	Виконання есе	Есе виконується на одну з запропонованих тем змістового модулю 1 безпосередньо у СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11665	3-4 бали – тему есе розкрито повністю; студент(ка) демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; чітке володіння понятійним апаратом; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; робота оформлена відповідно вимогам, які до них висуваються; 1-2 бал – тема есе розкрита без суттєвих помилок, студент(ка) демонструє засвоєння інформації у межах лекційного курсу; припускається окремих незначних помилок; є недоліки в оформленні роботи; 0 балів – тему есе не розкрито; студент(ка) обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу; оформлення роботи не відповідає вимогам, які до них висуваються; виконання роботи не зараховується і повертається студенту(ці) на доопрацювання	4
2	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle.		Тестові завдання складаються з двох видів: – вибір із множини, за правильного виконання завдання студент(ка) отримує 1 бал; – встановлення відповідності, за правильного виконання завдання студент(ка) отримує 0,5-1 бал.	6
	Виконання есе		5-6 бали – тему есе розкрито повністю; студент(ка) демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; чітке володіння понятійним апаратом; виявляє творчі	6

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
			здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; робота оформлена відповідно вимогам, які до них висуваються; 2-4 бал – тема есе розкрита без суттєвих помилок, студент(ка) демонструє засвоєння інформації у межах лекційного курсу; припускається окремих незначних помилок; є недоліки в оформленні роботи; 0-1 балів – тему есе не розкрито; студент(ка) обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу; оформлення роботи не відповідає вимогам, які до них висуваються; виконання роботи не зараховується і повертається студенту(ці) на доопрацювання	
Контроль на робота 1	Виконання тестових завдань	Тестові завдання до контрольної роботи 2 формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Тестові завдання складаються з двох видів: – вибір із множини, за правильне виконання завдання студент(ка) отримує 1 бал; – встановлення відповідності, за правильне виконання завдання студент(ка) отримує 0,5-1 бал.	10
Усього за ЗМ 1	5		–	30
3	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle.	Тестові завдання до змістового модулю 2 формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Тестові завдання складаються з двох видів: – вибір із множини, за правильне виконання завдання студент(ка) отримує 1 бал; – встановлення відповідності, за правильне виконання завдання студент(ка) отримує 0,5-1 бал	4
	Виконання есе	Есе виконується на одну з запропонованих тем змістового модулю 1 безпосередньо у СЕЗН ЗНУ Moodle	3-4 бали – тему есе розкрито повністю; студент(ка) демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; чітке володіння понятійним апаратом; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; робота оформлена відповідно вимогам, які до них висуваються; 1-2 бал – тема есе розкрита без суттєвих помилок,	4

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
			студент(ка) демонструє засвоєння інформації у межах лекційного курсу; припускається окремих незначних помилок; є недоліки в оформленні роботи; 0 балів – тему есе не розкрито; студент(ка) обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу; оформлення роботи не відповідає вимогам, які до них висуваються; виконання роботи не зараховується і повертається студенту(ці) на доопрацювання.	
4	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle.	Тестові завдання до змістового модулю 2 формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Тестові завдання складаються з двох видів: – вибір із множини, за правильне виконання завдання студент(ка) отримує 1 бал; – встановлення відповідності, за правильне виконання завдання студент(ка) отримує 0,5-1 бал	6
	Виконання есе	Есе виконується на одну з запропонованих тем змістового модулю 1 безпосередньо у СЕЗН ЗНУ Moodle	5-6 бали – тему есе розкрито повністю; студент(ка) демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; чітке володіння понятійним апаратом; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; робота оформлена відповідно вимогам, які до них висуваються; 2-4 бал – тема есе розкрита без суттєвих помилок, студент(ка) демонструє засвоєння інформації у межах лекційного курсу; припускається окремих незначних помилок; є недоліки в оформленні роботи; 0-1 балів – тему есе не розкрито; студент(ка) обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу; оформлення роботи не відповідає вимогам, які до них висуваються; виконання роботи не зараховується і повертається студенту(ці) на доопрацювання	6
Контроль на робота 2	Виконання тестових завдань	Тестові завдання до контрольної роботи 2 формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Тестові завдання складаються з двох видів: – вибір із множини, за правильне виконання завдання студент(ка) отримує 1 бал; – встановлення відповідності, за правильне виконання завдання студент(ка) отримує 0,5-1 бал	10
Усього	5			30

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Усього за ЗМ 2				
Усього за змістові модулі контр. заходів	10			60
ЗАЛІК	Складання заліку	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle. Тестові завдання формуються автоматично з банку питань	Тест підсумкової атестації складається з завдань трьох видів: – вибір із множини, за правильне виконання завдання студент(ка) отримує 1 бал; – встановлення відповідності, за правильне виконання завдання студент(ка) отримує 0,5-1 бал; – коротка відповідь, за правильне виконання завдання студент(ка) отримує 1 бал.	40
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Білоконь С.В. Основи біоетики та біобезпеки. Навчальний посібник. Одеса: ОНУ ім. Мечнікова, 2017. 155 с.
2. Біоетика: Методичні вказівки для практичних занять. Львів: ЛНМедУ ім.Д. Галицького, 2020. 76 с.
3. Запорожан В.М., Аряев М.Л. Основи біоетики та біобезпеки: Підручник. Київ : Здоров'я, 2013. 456 с.
4. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології. Навчальний посібник зі словником. Під редакцією доктора філософських наук, професора Н. Хамітова ; 4-е видання, перероблене та доповнене. Київ : КНТ, 2016. 396 с.
5. Ковальова О., Лисовий В., Амбросова Т. та ін Основи. Київ : вид-во Медицина, 2017. 392 с.

Додаткова

1. Петрушенко В. Філософія (вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії) Навчальний посібник. 2-ге вид., випр. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 596 с.
2. Добронравова І. С., Сидоренко Л. І., Чуйко В. Л. та ін. Філософія науки : підручник / ; за ред. І. С. Добронравової. К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с.
3. Бобирьов В.М., Дворник В.М., Дев'яткіна Т.О., Важнича О.М., Дев'яткіна Н.М. Основи біоетики та біобезпеки : навч. посіб. для студ. закладів вищої медичної освіти під ред. Вінниця : Нова Книга, 2020. 248 с.
4. Пустовіт С.В., Бойченко Н.М. Кодекс медичної етики: філософські та біоетичні аспекти // Біоетика: від теорії до практики. Київ: ВД «Авіценна», 2021. 144 с.
5. Філософія науки : підручник. за заг. наук. ред. І. С. Добронравової. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с.
6. Ковтун Л., Янкова Л., Распутняк С., Сілантьєва О., Мальцева Я., Попова Л., Калашнікова М., Федорчук Т. Загальні принципи організації діяльності комісій з питань етики при лікувально-профілактичних закладах, в яких проводяться клінічні випробування лікарських засобів: посібник. Київ: ДЕЦ МОЗ, 2017. 48 с.

7. Панченко В.І. Етика. Естетика. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. Ред. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 432 с.
8. Ярошовця В.І. Історія філософії: підручник / за ред.; КНУТШ. Київ: Київський університет, 2010. 927 с.
9. Йонас Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації. Київ: Лібра, 2001. 400 с.
10. Кулініченко В.Л., Пустовіт С.В. Етична експертиза біомедичних досліджень. Методичні рекомендації. Київ : Сфера, 2008. 48 с.
11. Кулініченко В.Л., Мішалов В.Д., Пустовіт С.В., Алещенко І.Є. Етико-правові аспекти біоімплантології. Методичні рекомендації. К.: ТОВ«Олпринт», 2008. 32 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.redcross.org>
2. <http://www.who.int/en/>
3. www.westudents.com.ua
4. www.library.gov.ua/
5. <https://sites.google.com/bioetiki>.
6. Бібліотека ІФНМУ - <https://ifnmu.edu.ua/uk/holovna>
7. Всесвітня організація охорони здоров'я - <http://www.who.int/en/>
8. Наукова бібліотека - <http://lib.nuph.edu.ua>
9. Освіта в Україні - www.osvita.com.ua/universities/
10. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://zakon.rada.gov.ua>
11. Центр дистанційних технологій НФаУ - pharmel.kharkiv.edu.
12. <http://www.bioethics.net/>
13. <https://journals.sagepub.com/home/cet>
14. <https://www.tandfonline.com/loi/ynbi20#.VyIQ35jyeGk>
15. <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14678519>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних і практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється у формі захисту завдань, що були виконані на пропущеному занятті.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі роботи, що виконуються здобувачами вищої освіти під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення StrikePlagiarism. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт

та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11665> Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти здійснюється згідно з Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>